

Tevreden over de woning

Nederlanders zijn meer tevreden met hun woonsituatie dan veel andere Europeanen. Zij wonen in huizen die comfortabeler en ruimer zijn en minder mankementen vertonen en ze vinden de woonlasten minder vaak een probleem. Niet zo tevreden zijn ze over de woonomgeving.

Meer dan driekwart van de Nederlanders is tevreden tot zeer tevreden met de eigen woonsituatie. Alleen in Denemarken, Oostenrijk en Luxemburg is het aandeel (zeer) tevreden bewoners groter. In de vier zuidelijke Europese landen (Spanje, Italië, Griekenland en Portugal) is men aanzienlijk minder tevreden: in Portugal is amper een derde van de bewoners (zeer) tevreden. De overige landen (Verenigd Koninkrijk, Duitsland, Frankrijk, België en Ierland) nemen een middenpositie in. Meer dan de helft van de bewoners is (bijna) geheel tevreden met de eigen woonsituatie.

Dat blijkt uit de uitkomsten van het *European Community Household Panel-survey 1995*. In dit panelonderzoek is personen van 16 jaar of ouder onder andere gevraagd naar de opvattingen over hun woonsituatie, over de kenmerken van het huishouden waartoe zij behoren en de woning waarin zij wonen.

Rijtjeshuizen

Door de hoge bevolkingsdichtheid en de schaarste aan bouwgrond is in Nederland een vrijstaande woning een luxe. In ons land staan dan ook minder vrijstaande woningen dan elders in Europa. Vrijstaand wonen is alleen voor veel Denen, Portugezen, Ieren en Oostenrijkers weggelegd. Zo woont in Denemarken meer dan de helft van de bewoners in een vrijstaande woning.

Ruim de helft van de Nederlanders woont in een aangebouwde woning, zoals twee-onder-één-kap woningen en rijtjeshuizen. Alleen in het Verenigd Koninkrijk woont een hoger percentage bewoners in aangebouwde woningen. En verder wonen er alleen nog in België meer mensen in een aangebouwde woning dan in een vrijstaande woning. In Ierland woont men in een aangebouwde woning of in een vrijstaande woning, hoogbouw is er vrijwel niet.

In Nederland woont minder dan een vijfde van de bewoners in flatgebouwen, appartementen, portiekwoningen, en dergelijke. Dit type woongebouw komt vooral veel voor in Spanje, Italië en Duitsland. In deze drie landen woont meer dan de helft van de bewoners in hoogbouw.

Eigenwoningbezit

Eigenwoningbezit zou kunnen wijzen op ruimere mogelijkheden bij het kiezen van woning en woonomgeving en dat zou grotere tevredenheid met de woonsituatie kunnen betekenen. Deze verwachting blijkt niet met de feiten overeen te komen. Hoewel Nederlanders en Duitsers behoren tot de meest tevreden bewoners, wonen zij minder dan de bevolking in andere landen in een woning die eigendom is van het huishouden.

De woonlasten vormen voor veel huishoudens een groot deel van de uitgaven en leggen daarmee een zekere druk op het budget van huishoudens. Luxemburgers, Nederlanders en Denen vinden de woonlasten meestal geen probleem. Veel Spanjaarden en Italianen daarentegen laten desgevraagd weten dat de woonlasten zwaar op het huishoudbudget drukken.

European Community Household Panel-survey

In het *European Community Household Panel-survey* zijn personen van 16 jaar of ouder (onder andere) ondervraagd over de opvattingen over de woonsituatie, over de kenmerken van het huishouden waartoe zij behoren en de woning waarin zij wonen. Er zijn geen gegevens verzameld over personen in instellingen en tehuizen.

De gegevens dateren uit het jaar 1995. Recenter materiaal is (nog) niet beschikbaar.

Toilet met waterspoeling

Niet alle Europeanen hebben de beschikking over warm stromend water, een toilet met waterspoeling binnen de woning en een bad of douche. In Griekenland woont twee derde van de bewoners in een woning zonder warm stromend water, in Portugal is dat een vijfde. In alle overige landen geldt dat voor één op de twintig, of voor minder mensen.

In Portugal heeft één op de tien bewoners geen toilet met waterspoeling in de woning, in Griekenland en Oostenrijk één op de twintig. In de andere landen heeft ongeveer drie procent van de bewoners deze voorziening niet ter beschikking. In Portugal heeft dertien procent van de bewoners geen bad of douche, in Griekenland vier procent. In de overige landen is het drie procent of minder.

Vocht in de woning

In het *European Community Household Panel-survey* wordt ook gevraagd of er specifieke problemen zijn met de woning: of er gebrek is aan ruimte, of de woning niet te donker is en de verwarming adequaat is, of het dak lekt, de woning vochtig is, of het houtwerk rot is.

Nederlanders hebben zelden gebrek aan ruimte, wonen in lichtere huizen en hebben ook meestal geen lekkend dak, en als ze al problemen hebben met de woning dan is het meestal vocht in de woning of rottend houtwerk.

Open keuken

Er zijn twee typisch Nederlandse fenomenen: de open keuken en de tuin of het balkon. Gevraagd naar het ontbreken van bepaalde voorzieningen in de woning, noemt een derde van de Nederlanders het ontbreken van een afzonderlijke keuken. In de andere landen wordt dit fenomeen veel minder vaak genoemd. In Italië noemt elf procent van de bewoners het, in de andere landen is dat (veel) minder. In Nederland betekent het ontbreken van een afzonderlijke keuken meestal dat de keuken is geïntegreerd in de woonkamer (open keuken). Of het in de andere landen ook gaat om een open keuken of om het ontbreken van een keuken is niet bekend. In Nederland zegt slechts drie procent van de

bewoners niet over een tuin, balkon of iets dergelijks te beschikken. Nederland onderscheidt zich daarmee in gunstige zin van de andere landen. In Frankrijk heeft een op de drie bewoners geen eigen plek om buiten te zitten, in Spanje en Portugal geldt dat voor ongeveer één op vier bewoners.

Rustig, schoon en veilig

Niet alleen kenmerken van de woning, ook kenmerken van de woonomgeving bepalen hoe mensen hun woonsituatie ervaren, bijvoorbeeld als rustig, schoon en veilig. Enkele belangrijke omgevingsfactoren zijn geluidshinder van de burens of van buiten de woning, milieuvervuiling door verkeer of industrie, en criminaliteit of vandalisme.

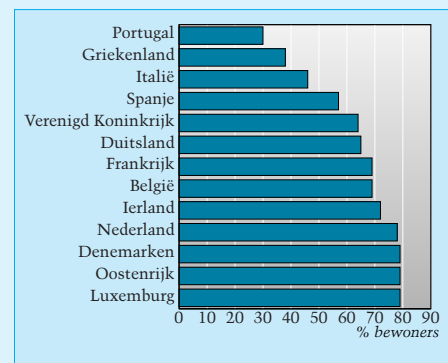
Het meest komt geluidshinder voor in Spanje (een derde van de bewoners doet er melding van) en het minst in Ierland. In Nederland heeft een vijfde van de bewoners er last van.

In alle landen ondervindt men hinder van milieuvervuiling door industrie of verkeer. In Spanje, Griekenland, Italië en Portugal geldt dat voor ongeveer een op de vijf bewoners. In de overige landen ligt dat aandeel lager.

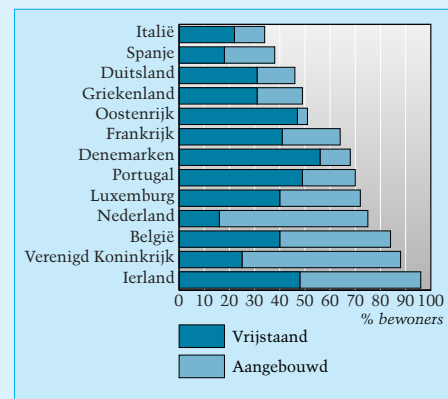
In alle landen hebben bewoners in meer of mindere mate te maken met criminaliteit of vandalisme in de woonomgeving. Het minst komt het voor in Griekenland, Oostenrijk, Duitsland en Denemarken (tien procent van de bewoners of minder), het meest in het Verenigd Koninkrijk (ruim een kwart). Ook in Spanje, Portugal en Frankrijk heeft meer dan een vijfde deel van de bewoners hier hinder van. In de overige landen, waaronder Nederland heeft tien à twintig procent van de bewoners er last van.

Jeanne Roijen

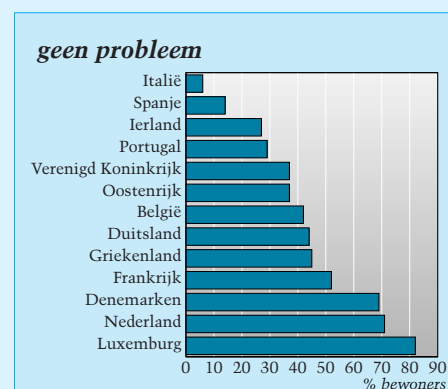
(Zeer) tevreden met de woonsituatie, 1995

Type woning, 1995

Woonlasten, 1995

drukken zwaar op huishoudbudget

